

AN IDEAL STUDENT

Name : Subash Osti

Class: 7 'A'

A student is a person who studies at school college or university. A student studies lessons and gains knowledge and learns skills from several sources. Many distinctive qualities make an ideal different from ordinary students.

An ideal student is always hard working. His quests for knowledge is very deep. He strives to get complete knowledge on any matter. He also tries to make the best use of every available sources of knowledge. He respects and utilizes very important source of knowledge. An ideal student is very sincere in his duties. He pays high attention in the class and makes quick responses. He realizes his mistake. He prepares his lessons well. He uses a lot of references and reads newspaper, non textual books and so on. He is regular to class. He makes up the loss caused due to absence. He takes learning as fun. He deserves outstanding result, fame and recognition. He is the source of inspiration for all his friends. He has a great respect to the senior citizens. He thinks they are the source of knowledge, wisdom, experience and practical life.

Thus, an ideal student is endowed with all these good skills and is very difficult or different from others. He remains the glory of the institution he belongs to. He will secure a bright future. The student must track down such an example student with his bright habit.

MEDICINAL PLANTS

Name : Shubham Baral

Class: 7 'B'

We know that plants and their parts are used for different purposes. Plants are used for food, shelter, clothes and for the production of other many things. Not only that we use plant part like roots, stems, fruits, leaves and barks for medicinal purposes. The plants which carry medicinal properties and qualities are known as medicinal plants. Though, herbs, shrubs and trees all types of plant can be used for medicinal purposes, but herbs are more used for this. Some plants or their parts are used directly for treating human health but some need a kind of modification. Not only that from medicinal plants, we can produce different types of medicines through certain technology.

CONSTELLATION

Name : Gyapan Panta

Class: 8 'A'

A constellation is a group of stars perceived as a pattern which seen from Earth. Constellation are formed of bright stars which appear close to each other in the sky, but are really far apart in space. Scientists Worldwide have recognized 88 constellation, and have named them after their apparent form or resemblance to classical mythological characters or various common animals or objects.

Although there are 88 constellations known to mankind, the Ursa Major is probably the most famous constellation. Visible throughout the year in most of the Northern Hemispheres, it is the third largest constellation in the night sky. It is also known as the Great Bear, since its 7 brightest stars make up what looks like the rump and tails of a bear. These 7 bright stars are known as the Big Dipper (or Plough in the UK). The Great Bear's best known for its 'pointer stars' the 2 outer stars in the bowl of the dippers - a line drawn through them points to Polaris.

In the 88 constellation, the Hydra, commonly known as the water snake, is the largest and also the longest constellation in the sky in terms of area. It measures 1,303 square degrees and extends over 3.158% of the sky. Its shape resembles a twisting snake, and features as such in same Greek Myths. Alphard is the brightest star of this constellation and its the only reasonable bright star, despite its size.

NUCLEAR ENGINEERING

Name :

Class: '...'

Nuclear engineering is the branch of engineering concerned with application of breakdown as well as combination of atomic nuclear or the application of other sub-atomic physics, based on principle of nuclear physics. In sub-field of nuclear fission, it particularly includes interaction and maintenance of systems and components like nuclear reactors, nuclear power plants, etc. The field also includes study of medical and other applications of radiation, nuclear safety or other related technology and problems of nuclear proliferation.

Nuclear engineers in this field generally work, directly or indirectly, in nuclear power industry or for national laboratories. Current research in the industry is directed at producing economical, proliferation-resistant reactor designs with passive safety features. Some government labs research the same areas as industry, they also study a myriads of other issues such as nuclear fuels, advanced reactor designs, etc. Nuclear engineering is often used in discovery science.

NEPAL OF MY DREAMS

Name : Abisha Gurung

Class: 7'C'

I dream everyday of my beloved motherland Nepal. I wish it to be richer, healthier and a happier land that I know. I want it to be paradise on earth. I hope I will be able to see Nepal as I dream during my lifetime.

It is difficult to predict the Nepal of tomorrow or make a forecast about the shape of things to come. Prophecies have no place in national life and political affairs but change is a law of nature. So we can be certain that Nepal is bound to change and be different tomorrow.

There is no doubt that we are free but there is no glow of happiness on our faces. Poverty, starvation, unemployment and insurgency store at our faces. Illiteracy, communalism corruption at high places narrow mindedness, economic inequality and social injustices are rampant today. So, the Nepal of today does not present a rosy picture.

But we should not be pessimistic. Things do not happen over night. Sometimes I dream what this country of mine will be some years from today. It will reach the pinnacle of every field. It will have all the power and glory and the people will be prosperous and happy. Each man and woman will have decent jobs and each child will be going to school. Social injustice and the caste system will be a thing of the past and all will be treated equally with equal opportunity given to everyone. There will neither be moral nor materialistic shortcomings. All the corrupt politicians, will be behind the bars, all the corrupt individuals will have reformed themselves and there will be no vice. This truly will be the 'Land of Buddha'.

Women shall have a place of equality with men in the society. They will no more be puppets in the hands of men. They will be side by side with men. Women will be given equal footing in the society.

Nepal of my dream will be an ideal place to live. To say least, I dreamed a heaven on earth called 'NEPAL'.

THE ALCHEMIST

Name : .Nikhil Sharma

Class: 9 'A'

'The Alchemist' is one of the leading books in the world. It is a fable about following your dream. The author of this book is Paulo Coelho. Paulo Coelho was born in Brazil and has become one of the most widely read and loved authors in the world. Especially renowned for the Alchemist and Eleven Minutes, he has sold more than 140 million books worldwide and has been translated in to 72 languages. The recipient of numerous prestigious international awards. Paulo Coelho was introduced into the Brazilian Academy of letters in 2002. He writes a weekly column syndicated through out the world.

'The Alchemist' is a story of a shepherd boy named Santiago from the Spanish province of Andalusia who dreams of travelling the world in search of a treasure about which he sees in his dream not only once but twice, that the treasure was hidden somewhere around the pyramids of Egypt. From his home, he travels to the exotic markets of North Africa where he gets robbed and starts working for a businessman in a crystal shop at the hill top. There, he collects some money by working for about one and half year and journeys to the Egyptian desert with a group of people. There, he meets Fatima, a tribal girl and the alchemist. Then he leaves the group and starts walking with the alchemist. The alchemist teaches him many things about life and the Soul of the World. He again gets robbed by a gang. Afterwards, the alchemist and the boy reach up to a monastary where the alchemist leaves him and the treasure was three hours away from him which he had to find out himself.

It is an unforgettable story about the essential wisdom of listening to our heart and of course. Following our dream. the story is fantastic with its wonderful theme. The story is all about converting your dream to your destiny and then to reality. I would like to suggest all of you to read this book once. It is one of the inspiring books in the world.

DISCIPLINE

Name : Prasansha Adhikari

Class: 7 'A'

We have to follow some rules in every places we work. By discipline we mean the habit of doing our work according to certain rules. If we obey the rules, we have disciplined. If we donot obey the rules we are out of discipline. Discipline leads us to success whereas indiscipline lead us failure. Discipline is the root of success. A disciplined man can get success in every walk of his life. He is liked and respected by all. People believe in him. An indisciplined man can't get success and they are hated by everyone.

Discipline is necessary in every fields. It is necessary at home also. If the head of the family will be indiscipline than all family will be indisciplined. Because small children learn from their parents. We know that our family is our first teacher. If our family are indiscipline then children also be out of discipline. Discipline is need for big person also. It is necessary while taking, eating, playing game etc. There is strict discipline in the army also. We should teach our brother, sister and others to be discipline.

At last I want to say discipline is the concern of all to make the students future bright. We should follow the rules given to us.

TRADE

Name : Apex Maharjan

Class: 8 'C'

Trade or commerce involves the transfer of goods or services from one person to another, often in exchange for money. A network that allows trade is called market. Trade originated with human communication in prehistoric times. It was the main prehistoric people who batted goods and services from each other before innovation of modern-day currency. In Mediterranean region the earliest contest between cultures were of members of species Homo Sapient using Danube river at 35,000-30,000 BCE. The original form of trade, bater included direct exchange of goods and service for other goods and services. It is trading things without use of money. Later one side of barter started to involve precious metals, which gained symbolic importance. Modern traders generally negotiate through exchange of money. As a result buying can be separated from selling or earning. The invention of money greatly simplified trade. Trade between two traders is called bilateral trade and trade between more than two traders is called multilateral trade. Trade exists due to division of labour. Now, there are different types of trade like retail and wholesale trade.

IMPORTANCE OF 0.5 MARKS

Name : Subash Panta

Class: 10 'A'

Life is a course. Each and every incident which occur in our life is a lesson. Every moment of life is a page in the book. Life teaches you everything, but books can't.

I am a student in Global Collegiate School in grade 10, and is an average student. He always wants to do good but becomes opposite. When he was in class 9, division of class occurs and loses all the friends of good company. He always wants to be a leader but always becomes a follower. He wanted to be a class monitor in class 9 but became unsuccessful. But also he didn't lose hope and moved forward. He is a simple member of Venus House. He tried to be an academic leader of his house in class 9. Unfortunately, he was unsuccessful because the criteria to be a captain was 89% but he got only 79.83 in class 8. So, he couldn't get the opportunity. But if he had got only 0.02 marks more then he could be the academic leader of his venus house for 2073, and would gain excellent prestige. He can lead the house in different way, makes the perfect relationship with teachers and other. But he missed all these wonderful opportunity. But still he didn't lose faith and moved forward. He thought to be the leader in class 10 and more ahead. Global Collegiate School is a talent show school. So, here occurs every academic competitions which improves the academic level and confidence level of the student who are Globalians. He took part in all the competitions which were held in the year 2073, without missing a single competition. He was improving his confidence level and thought that he would be the studies of the year 2074 and moved according to it. Year 2074 came and he reached in class 10. Now his days of dream were coming nearer and nearer. First, he tried to be a class leader (monitor) in class 10. Criteria to be a class monitor also meets. But unfortunately, he missed the fantastic opportunity. Again without being pessimistic, he moved forward and wondered that he will be the captain (leader) of his house-venus-2074. Day of division of house leader came to its climax. But his misfortune, he missed that opportunity because the criteria to be a leader of his house was 70% but his percentage was just 0.5 marks less than 70%. And he could not take part in the election. If he had got just 0.5 marks more than he could have been the leader and could gain a lot of prestige in whole school, known by all the Globalians by his name, goes close and close and their forms a perfect relationship with teachers of Global and so on. Again missed a whole wonderful opportunity. He was totally broken down from his hope but still has not given up. His name is Subash Panta. This incident turned his life into a inspired life.

MOTHER

Name : Aayusha Hamal
Class: 9 'A'

Mother is an encyclopedia to world
She is the greatest creator of the world
She is one who knows our prospects
Who teaches us to live with respect
She is one who bandages the wounds with words
She is one who looks more beautiful than fairy
Whose voice seems to be more sweet than Asian Koile

She is the one who understands us
Who gives the guts to fight
She is one who teaches to bend
Her relation is like grass with land.

She becomes tough with you in backyard
But, she still behaves sweetly in crowd of yaks
She is one who teaches how to be patient
But, also shows how to take Durga's nature
But, still knows the violating things.

She is one who teaches us to walk
But, still let us to choose the path
She is the first teacher of our life
She is the only best friend forever for us

She is the live model of sacrifice
Who forget about her own life for us
She is one who understands all over feelings without words
And teaches the worth of words

She is wonderful fairytale which passes through many insane
She is nature, she is teacher, she is the mother
She makes our heart which always remains with us
She is one who gives us morality
She is one who teaches us to adjust in society,
But, even fight with it if necessary.

She is a all rounder player of cricket match
Just replace it with match of life
She is the perfect piece of heart
Who teaches to control the heart
She is the one who makes us feel better
When no one is with us other than her
She teaches to enjoy with crowd
But, never to be afraid without sound.

Mother, the greatest creator to world
The all rounder of the story of life
She is who teaches us not to be shy
Mother, the great mother.

SCHOOL LIFE

Name : Priyanka Gurung

Class: 9 'B'

When we first step into school as tiny tots, we feel scared and insecure without our parents. Slowly then teachers take the place of mothers and we become familiar with our new surroundings. We begin to enjoy school. It is a pleasure to be among so many children of our own age. We learn to make friends in schools and some of these remain our friends though life.

A school provides us with a safe and healthy environment for learning. Our teachers guide us at every step. We learn discipline and other values such as sharing, obedience, politeness, honesty, hard work etc. It is during school life that we learn to follow a routine. We set for ourselves a fixed time for waking-up, studying, playing and we can do something special.

Nobody became a teacher unless he/she got their hard labour and a great support of teacher they become the teacher. Student life is the period of formal education in one's life. In student life student learn many things day by day. In a school life we get the opportunity to discover our talents in other fields. We learn to live through both in moderation. We seldom forget the lesson learn at school. The years we spend at school leave behind memories for a lifetime.

SOCIALIZATION IN MODERN GENERATION

Name : Utkristha Poudel

Class: 10 'A'

Socialization of the teenager is believed to be different part in modern society. But modern technologies are not engaging them in socialization. Social medias are modern socialization method. They are busy in virtual world than in real world.

Socialization is found less in modern society. Today's generation are busy in own devices. That leads them to some kind of 'isolation' from outer environment. But these system in other hand, it has created physical gap among people, but create close relation in 'Global Village'. But, they can be familiar to new technologies and new techniques.

In my opinion, socialization is comparatively less compared to previous generation. Ability to establish social relationship is decreasing.

New generation is neither good in managing social problems nor their consequences. In addition, critical thinking and self evaluation has also declined.

AMAZING FACTS ABOUT THE HUMAN BODY

Name : Ayush Gurung

Class: 9 'C'

Source: www.ba-bamail.com

1. The brain is more active at night than during the day. Scientists don't know why this is.
2. The higher IQ, the more you supposedly dream.
3. Facial hair grows faster than any other hair on the body.
4. The nail on the middle finger grows faster than the other finger nails.
5. Fingernails grow nearly four times faster than toenails.
6. The acid in your stomach is strong enough to dissolve zinc. It doesn't destroy the stomach because the stomach wall constantly renews itself.
7. Women's heart beat faster than men's.
8. Men burn fat faster than women by a rate of about 50 calories a day.
9. A man has approximately 6.8 liters of blood in the body while a woman has approximately 5 liters.
10. After eating too much, your hearing is loss sharp.
11. The strongest muscle in the body is the human tongue.
12. The hardest bone in the human body is jaw bone.
13. Humans are the only species that produce emotional tears.
14. Our skeleton keeps renewing itself every ten years which mean that ten year we get a new skeleton.
15. A normal human being can survive 20 days without eating but can survive only 2 days without drinking.

HTML

Name : Udaya Gurung

Class: 9 'B'

HTML stands for Hyper Text Markup Language. This language is used to prepare web pages that are used in Internet to exchange data and information. An HTML file is a text file that contains tags. The tags tell the web browser how to display a page. We use any text editor like Notepad to type the instructions and a web browser to see the output.

HTML was developed by Tim Berners Lee that was based on SGML (Standard Generalized Markup Language) an International standard of mark up language.

TODAY'S PROBLEM OF STUDENT

Name : Pramish Sharma

Class: 10 'A'

The problem of today's students is they depend on others. Students main problem is they block their way to learn by themselves. In a sense they become problem for themselves. Cheating/copying is the main but bad culture which is practiced by students. We students copy the homework from our classmates that is the main cause why we can't learn well. If we copy each answer in our daily school's time than we do not learn. This is the reason what makes the student weak on study. According to my experience most of the students has low self-esteem, no leadership motivation and have no concentration in class. We everybody know that one, one makes more, but we students negligate these things. As a conclusion I want to present why students are getting weaker is because of not knowing the importance of time.

EDUCATION

Name : Kamana Dhakal

Class: 9 'A'

Education is the word, that leads to knowledge
It can also be gained by going to school,
college.

Education makes us to "save our humanity"
It tells that three is "power in unity".

Education broadens and make up our mind
It makes us gentle, smart, helpful and kind.

It is such a thing that increase when we share
It helps to be strong, and to avoid fear.

Education also leads to an individual's identity
It's our luck to have a such opportunity.

GOLDEN OPPORTUNITY

Name : Aastha Gurung

Class: 10 'A'

See the one who doesn't have a place to read
Thank the one who provides you the means
of guide
Everyone doesn't get this type of opportunities
to read
Thank the baru ploughed to get the seed
If you use this time your future will be bright.
Imagine that you've got your sight.
Gain the more knowledge that more you could.
Change the way learning that you should.
The world will be 'under you feet'.
If your way of learning is met.
Progress your life by studying hard.
Don't lose your courage.
Show the world who the one you are.
Then, the world will respect you then and
there.
Make the one who gave you birth feel proud.
They could also say this is my child aloud.

TECH FACTS

Name : Krishant Timilsina

Class: 9 'A'

1. You can download youtube videos by adding 'ss' between www. and youtube.
2. Search 'do the Harlem Shake' in youtube and see the magic.
3. You can play 'ticktacktoe' on google by simply searching it.
4. Continuously tap on 'Android version' on about device in setting to play android's hidden game.
5. You can play football or basketball games on messenger by sending football or basketball emoji.
6. You can play dinosaur game on Google Chrome when you are offline.
7. You can get \$1000 million if you can hack Google's browser (Google Chrome).
8. You can activate youtube's new UI plus dark mode by visiting the link.www.youtube.com/new.
10. For more updates, visit: techieidiots.blogspot.com

SPOKEN WORDS CAN'T BE RETRIEVED

Name : Shruti Gurung

Class: 9 'B'

A farmer insulted his neighbour. Realizing his mistake, he went to the preacher to ask for forgiveness. The preacher told him to take a big bag of feathers and drop them in the center of the town. The farmer did as he was told. Then the preacher asked him to go and collect the feathers and put them back in bags. The farmer tried but couldn't as the feathers had all blown away. When he returned with empty bag, the preacher said, "The same thing is true about your words you dropped them rather easily but you cannot retrieve them, so be vary careful in choosing your words.

ONLINE SHOPPING: PROS AND CONS

Name : Saurav Khanal

Class: 9 'B'

There has been rapid changes and development from stone age until today. At the beginning the people worked hard to fulfill their needs. But now people are depending on the technologies and inventions made by people's innovative thinking. Internet is one of the today's most beautiful inventions in the world. Internet is being used for various purposes day by day for eg. entertainment, online shopping, in research and study etc. Several informations are shared in internet by different people.

Online shopping (E-commerce) is an one of the most important facilities provided by internet. Through it people can buy anything they like just by pressing a button isn't it amazing? You don't have to walk and roam here and there looking for things nor you have to stand in long lines for buying anything. The stores are almost never closed for you. There are no parking hassels. There are no annoying crowds. So, for buying and selling anything just you'll need is a device where you can use internet. Sitting in sofa feeling relaxed. Due to this service of internet online shoppers are increasing day by day. People who are busy with their jobs and do not have much time to go and buy the things they need, they can just shop online.

There are various sites for shopping online. Ebay.com, Amazon.com. Olx.com, Hamrobazzar.com etc are some of the popular site that you can visit and get the quality products. Online shopping helps to save your money used in fuels and petroleums. Online shopping never makes you tired. The people living in rural area and the people who have their homes far from the markets can search online. Though having many advantages it has some disadvantages too.

The main objective of online shopping is to provided people the best and quality products from the screen which is not possible. Online shoppers do not have the ability to physically inspect or try on the items being purchase. The people shopping online cannot bargain on the price of the products. While the people search the shopping sites they can go to wrong sites and be cheated by the criminals hackers. Due to which the people have to suffer a lot.

For minimizing the cons of online shopping the people can go on the trust-able and widely used sites for shopping. There are many pros of online shopping which cover it's darkness (cons). Thus online shopping can be a best way of buying and selling things in a relaxed way. So, when you want to shop go online.

EARTHQUAKE

Name : Rahul Kumar Das

Class: 8 'A'

- A massive 8.8 earthquake Chile moved to the city of conception 10 feet to the west on February 27, 2010. This quake also shortened Earth's day and slightly changed the rotation of the planet.
- An average earthquake last around a minute.
- Japanese mythology says that Namazu, a giant catfish, is responsible for earthquake.
- Park field, California is known as the capital of the earthquake in world.
- More earthquakes occur in northern hemisphere than in southern hemisphere.
- The worst avalanche triggered by an earthquake occurred in Peru in 1970. An 800-m wave of ice, mud and rock fell down the mountain in Huascavan at 250 miles per hours. It killed near about 18,000 people.
- The world's worst landslide started by an earthquake occurred in 1920 in the kansu province in China. The landslide killed about 2,00,000 people.
- The highest tsunami cause by an earthquake happened in Japan in 1771. A tsunami 278 feet high struck Ishigaki Island.
- The 2004 Indian ocean earthquake lasted nearly 10 minutes the longest on record.
- The largest earthquake in recent history was of 9.5 magnitude and occurred in Chile in 1960.
- Earthquake can release 100 times more energy than the atomic bomb dropped in Hiroshima.
- Before an earthquake, ponds and canal may give off a strange smell due to release of gases underground.
- The soft ground shake more than hard ground.
- Japan's massive 9.0 earthquake in 2011 not only moved the island closer to the US, it also shifted the planet's axis by 6.5 inches to the center, causing the planet to spin faster and shortening the day by 1.6 microseconds. It also created a massive 186 mile long, 93 mile wide rift 15 miles under the ocean.

भूकम्पको सम्झना

सरसफाइ

नाम : आयुस्मा भण्डारी
कक्षा : ७ 'ग'

नाम : आदेश लिम्बु
कक्षा : ७ 'ख'

७२ सालको भूकम्पले नेपालीलाई पार्नु पीर पायो ।
१० तलामा बस्नेलाई नि सडकमा भान्यो ॥
कोही गम्छा बेदै भरे कोही भाँडाकुँडा लिदै ।
पुलिस र आर्मीका टोली आए अतालिदै ॥
घर बार बिगारेर लग्यो सबैको बास ।
७२ सालको भूकम्पले लग्यो नेपालीको आस ॥
न छ कसैलाई आँखामा निद्रा, न छ मुखमा प्यास ।
७२ सालको भूकम्पले सिकायो नयाँ पाठ ॥
भक्त्यो धरहरा, भक्त्यो दरबार, दुख्यो सबैको मन ।
माफ गर्दैऊ पुर्खा हामीलाई, जोगाउन सकेनौँ सांस्कृतिक
धन ॥
भूकम्पको शिकार भए धेरै नेपाली ।
कति नेपाली घाइते भए कति जिउँदै मरे ॥
७२ सालको भूकम्पले लग्यो धेरै नेपालीको ज्यान ।
तिनै नेपालीको आत्मा शान्तिको लागि गरौँ कामना ॥

नेताहरू

नाम : सुबोध पोख्रेल
कक्षा : १० 'ग'

भएन नि नेताहरू यसो गरेर
जनताहरू अघि बढ्नु पयो कम्मर कसेर
यो देशको भलो चाहने जनता रहेछन्
नेताहरू घुस पाएपछि केही सोच्दा रहेनछन्
हाम्रो देशमा नेताहरू लोडसेडिङ जस्तै छन्
प्रत्येक महिनामा प्रधानमन्त्री फेरिन्छन्
नेपाली जनता कति रैछन् भाग्यमानी
गरिवीमा बाँच्ने अनि भोकै बस्न पाउने
नेताहरूको ध्यान अझै कतातिर गयो
पेट्रोलियम, खाद्यान्नको भाउ बढ्दै गयो
आजकलका नेताहरू भाषण मात्रै छाडदै हिँड्छन्
आज हुन्छ भन्ने वार्ता एक महिना लम्ब्याउँछन् ।

हामीलाई स्वस्थ भएर बाँचनका लागि विभिन्न कुराहरू
चाहिन्छ । त्यसमध्ये सरसफाइ पनि एउटा महत्त्वपूर्ण कुरा
हो । सरसफाइले शरीरको सरसफाइ, हामीले लगाउने
कपडाको सरसफाइ, घर वरिपरिको सरसफाइ, पानीको
मुहानको सरसफाइ अरू विभिन्न कुराहरू जनाउँछ ।

हामी स्वस्थ भएर बाँचनका लागि पौष्टिक खानेकुरा भएर मात्र
हुँदैन । पौष्टिक खानेकुराले हाम्रो शरीरलाई शक्ति त दिन्छ
तर सफा राख्दैन भने हामीलाई उल्टो बेफाइदा हुन्छ ।
फोहोर खानेकुरामा विभिन्न रोगका किटाणु हुन्छन् । जसले
गर्दा हामीलाई विभिन्न रोगहरू लाग्ने सम्भावना हुन्छ ।
हामीले खाना खानु अघि, खाना खाइसकेपछि फोहोर वस्तु
चलाएपछि हात धुनु पर्छ । चर्पीमा दिसा, पिसाब गर्नु
पर्छ । चर्पीबाट आएपछि हात हुनु पर्छ । दिनमा दुई पटक
दाँत माइनु पर्छ । प्रत्येक दिन नुहाउनु पर्छ । विस्तारै सफा
राख्नु पर्छ । घर वरिपरि वातावरण सफा राख्नु पर्छ ।

व्यक्ति-व्यक्ति मिलेर परिवार बन्छ । परिवार-परिवार मिलेर
समाज बन्छ । समाज-समाज मिलेर राष्ट्र बन्छ । राष्ट्र-
राष्ट्र मिलेर विश्व बन्छ । यही कारणले विश्वलाई सफा
राख्न व्यक्ति सफा रहने सुरुवात गर्नु पर्छ ।

सरसफाइको यही महत्त्वलाई बुझेर नेपालमा सरसफाइ
सप्ताह मनाइयो र हामी सबैले प्रतिज्ञा गर्यौँ । हामी
आफूलाई र हाम्रो परिवारका वातावरण सफा राख्छौँ । अब
हामीले वरिपरिको वातावरण सफा राख्नु पर्छ ।

बाल बालिकाको चरित्र निर्माणमा अभिभावकको भूमिका कस्तो हुनुपर्छ ?

नाम : दिक्षिका जि.सि.

कक्षा : १० 'ख'

अभिभावक र बाल बालिकाको सम्बन्ध जन्मदेखि मृत्युसम्मको एउटा पवित्र बन्धन हो । बाल बालिकाको विकासमा अभिभावकको विशेष भूमिका हुन्छ । अभिभावक र बालबालिकाको अटुट सम्बन्ध कायम राख्न सर्वप्रथम दुवैबिच बोलचाल र गन्थन हुनुपर्छ । दुवैले सचेत भई आ-आफ्नो भूमिका निर्वाह गर्नुपर्छ । अभिभावक आफैको राम्रो चरित्र हुनुपर्छ । आफ्नो चरित्र राम्रो सिर्जना गरेपछि मात्र आफ्नो सन्तानलाई सिकाउनुपर्छ ।

बाल बालिका र अभिभावकबिच मैत्री सम्बन्ध कायम राख्नुपर्छ । अभिभावकले बालबालिकाको मनोविज्ञान बुझी काम गर्नुपर्छ र बाल बालिकाले पनि अभिभावकको परिस्थिति र समस्या बुझ्नुपर्छ । अभिभावक खुलस्त र मैत्री विचार को हुनुपर्छ । पारिवारिक सम्बन्ध सिर्जना गर्न घरमा शान्ति र सभ्यता ल्याउनुपर्छ । घर नै पहिलो विद्यालय हो भने अभिभावक नै हाम्रा पहिला शिक्षक हुन् । त्यसैले अभिभावकले आफ्ना बाल बालिकालाई असल ज्ञान दिनुपर्छ । अभिभावकले आफ्नो व्यावसायिक जीवनलाई सम्हाली पारिवारिक र सामाजिक जीवनमा पनि ध्यान पुऱ्याउनुपर्छ ।

अभिभावकले आफ्ना बाल बालिकाका लागि केही समय निकाली उनीहरूसँग हाँसीखुसी रमाउनु पनि पर्छ । उनीहरूले आफ्ना सन्तानलाई व्यावहारिक शिक्षा पनि घरमै दिनुपर्छ । अभिभावकले बाल बालिकाको मनोभाव बुझ्नुपर्छ । बाल बालिकाबाट केही गल्ती भए सीमित गाली र सजायका साथ उनीहरूलाई माफी दिनुपर्छ । मान्छेले आफ्नो गल्तीबाट नै धेरै शिक्षा पाउने भएकाले गल्ती गरेमा उनीहरूलाई सम्झाई असल मार्गमा डोऱ्याउनुपर्छ । अभिभावकले नै उनीहरूलाई सभ्य शिक्षा र सिपहरू दिनुपर्छ । अभिभावकले सर्वप्रथम आफ्ना बाल बालिकालाई एउटा मान्छे बन्न सिकाउनुपर्छ ।

अभिभावकले कहिल्यै पनि लैङ्गिक विभेद गर्नु हुँदैन । लैङ्गिक विभेद नेपाली समाजको सबैभन्दा खराब कुरीति हो । सबै समान भन्ने भावना हामी सबैमा हुनुपर्छ । अभिभावकले छोरालाई काखा र छोरीलाई पाखा गर्नु हुँदैन । लैङ्गिक विभेद एउटा पाप हो । अभिभावकले आफूले पनि यसो गर्नु हुँदैन र आफ्ना बच्चाहरूलाई पनि गर्न हुँदैन भन्ने शिक्षा दिनुपर्छ । बाल बालिकालाई हौसला र प्रेरणा दिई उनीहरूलाई अतिरिक्त क्रियाकलापमा पनि सहभागी बनाउनुपर्छ । आफ्ना बाल बालिकाको साथ कहिल्यै नछोडी अभिभावकले उनीहरूमाथि विश्वास राख्नुपर्छ ।

अभिभावकले आफ्ना बच्चालाई किताबका किराे मात्र नबनाई आवश्यक बाहिरी ज्ञान पनि दिनुपर्छ । अभिभावकले आफ्ना सन्तानलाई पैसा र समयको महत्त्व बुझाउनुपर्छ । उनीहरूले आफ्ना बाल बालिकालाई सीमित स्वतन्त्रता प्रदान गर्नुपर्छ । उनीहरूले बाल बालिकालाई न पिँजराको सुँगा बनाउनु हुन्छ न त अधिक छुट नै दिन हुन्छ । अभिभावकले आफ्ना बाल बालिकालाई आफ्नो परिस्थिति र आफूसँग परिचित बनाउनुपर्छ । उनीहरूले आफ्ना सन्तानलाई सुखदुःखका साथ दिनुपर्छ । बाल बालिकालाई निश्चित सुविधा दिई उनीहरूलाई मात्तितन दिनु हुँदैन ।

अभिभावकले आफ्ना सन्तानलाई परिवारमा घुलमिल हुन सिकाई पारिवारिक महत्त्व बुझाउनुपर्छ । उनीहरूलाई आवश्यक सिप र ज्ञान पनि दिनुपर्छ । उनीहरूलाई सामाजिक पनि बन्न सिकाउनु पर्छ । अभिभावकले आफ्ना बाल बालिकालाई स्वावलम्बीपन सिकाई आत्मनिर्भर बनाउनुपर्छ । अभिभावकले आफ्नो माटोलाई मुटु मानी माया गर्नुपर्छ र आफ्ना सन्तानलाई पनि राष्ट्रप्रेमी बनाउनुपर्छ । अभिभावकले आफ्ना बाल बालिकाका सिप, क्षमता र प्रतिभा चिनेर उनीहरूको प्रतिभालाई बाहिर ल्याउनुपर्छ । अभिभावकले आफ्ना सन्तानको उज्ज्वल भविष्य निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउनुपर्छ ।

अभिभावकले आफ्नो सन्तानको उज्ज्वल भविष्य सिर्जना गर्नुपर्छ । आफ्नो सन्तानलाई सपना देख्न सिकाइ त्यसलाई पूरा गर्न हौसला र साथ दिनुपर्छ । अभिभावकले कहिल्यै पनि आफ्ना सन्तानमाथि कुनै दवाव पनि पार्न हुँदैन । आफ्ना सन्तानलाई अधिकार दिई दायित्वबोध पनि गराउनुपर्छ । बाल बालिकालाई आफ्नो लक्ष्य आफै चुन्न दिनुपर्छ । उनीहरूलाई खराब सोच र कुतलबाट टाढा राख्नुपर्छ । उनीहरूलाई नैतिक शिक्षा, उचित मार्ग देखाई आत्मीयता वृद्धि गर्नुपर्छ । अभिभावकले आफ्ना बच्चालाई राम्रा संस्कार र सङ्गत दिनुपर्छ । अतः अभिभावकको विशेष भूमिका बाल बालिकाको चरित्र निर्माणमा हुन्छ ।

महिला हिंसा

नाम : अनिसा सुवेदी

कक्षा : १० 'क'

केही वर्षयताको तथ्याङ्कलाई हेर्दा नेपालमा अपराधिक घटनाहरू क्रमिक रूपमा बढ्दै गइरहेको देखिन्छ । यस आर्थिक वर्षमा मात्र नेपालमा लगभग २३ हजारभन्दा धेरै सङ्ख्यामा विभिन्न किसिमका अपराधिक घटनाहरू घटेका छन् । जसमध्ये महिला तथा बाल बालिका सम्बन्धी अपराधिक सङ्ख्या लगभग १ हजार ६ सय पाइएको छ । यस आर्थिक वर्षमा मात्र थुप्रै महिलामाथि भएका अपराधिक घटनामा सयभन्दा बढी बलात्कारका सिकार भएका छन् । नेपालमा घटेका यी सबै अपराधिक घटनाहरूका प्रकृतिलाई हेर्ने हो भने मानवीय संवेदना, सदाचार, संस्कार, व्यवहार हाम्रो समाजमा योभन्दा क्षत्विक्षत् हुने कुनै ठाउँ छैन । नेपाली समाज जति नयाँ युगमा प्रवेश गर्दै छ, त्यति नै अपराधिक घटनाका प्रकृतिहरू पनि क्रूर, अमानवीय तथा भयङ्कर किसिमका देखिँदै छन् । समयसँगै विगत र आगतमा समाज द्रुत गतिले परिवर्तन भइरहेको छ । यो राम्रो पक्ष हो, तर त्यही सामाजिक परिवर्तनसँगै नेपाली समाजमा अनेक किसिमका विकृति र विसङ्गति पनि प्रवेश भइराखेका छन् । यो तीतो यथार्थ हाम्रो समाजसँग छ । त्यसैले गर्दा अपराधिक क्रियाकलापहरूले दिनानुदिन फरक रूप लिइरहेका छन् । जसको पहिलो निशानामा नै सधैं महिला पर्ने गरेको पाइन्छ । यही कारण पनि नेपालमा महिलामाथि हुने हिंसा बढ्दो छ, जसको बारेमा मात्र यहाँ केही चर्चा गर्ने प्रयास गरेको छु ।

सन् १९९४ मा संयुक्त राष्ट्र सङ्घले महिलामाथि हुने हिंसाका बारेमा परिभाषित गर्दै महिलालाई लैङ्गिक, शारीरिक र मनोवैज्ञानिक रूपमा गरिने शोषण नै महिला हिंसा हो भनेको छ । त्यस्तै नेपालका धेरै महिला अधिकारकर्मीहरूले पनि महिला भएकै कारण राज्य, समाज तथा पुरुष वा महिला दुवैले यदि महिलालाई विभेद गर्छन् भने त्यसलाई पनि महिलामाथि हुने हिंसाको संज्ञा दिएका छन् । यसले के देखाउँछ भने समाजमा बुभेरेर वा नबुभेरेर, प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा परापूर्वकालदेखि महिलामाथि घरेलु हिंसा र शोषण निरन्तररूपमा भइराखेका छन् । जसलाई नेपाली महिलाले पनि आफ्नो धर्म, संस्कृति र परम्परा सम्झिएर सहन बाध्य छन् । यस किसिमका नेपथ्यमा हुने शोषण आदिबाट आधुनिक महिला मुक्त हुन खोजिरहेका कारण पनि नेपालमा महिला हिंसा बढिरहेको बुझिन्छ ।

विश्लेषकका अनुसार नेपालमा राजनीतिक अस्थिरता विद्यमान रहेको अवस्थामा, अपराधलाई संरक्षण गर्ने राजनीतिक प्रवृत्ति देखिनु युगौँदेखि पितृसत्तात्मक सोचमा समाजको वर्चस्व रहनु, लोकतन्त्रको प्राप्तिपछि समाजको धरातलीय चेतनामा आमूल परिवर्तन आउनु, नेपालमा महिलाको नाममा सम्पत्ति राख्ने प्रचलन धेरै कम देखिनु, समान समाज निर्माणको चाहना महिलाले राख्नु, दाइजो प्रथा कायम रहनुका साथै धार्मिक संस्कार, परम्परा रीतिथितिले गर्दा पनि महिलाहरू घरेलु हिंसाको मारमा परेको देखिन्छ । यसका साथै नेपाली समाजले, पुरुष र महिलामाथि गर्ने गहिरो भेदभाव, महिलालाई हेर्ने फितलो दृष्टिकोण, त्यति मात्र होइन महिलालाई कमजोर सावित गर्न बनाइएका पुराना भनाइहरू जस्तै : 'छोरीको जन्म हारेको कर्म' आदि कारणले पनि समाजमा महिलाहरू घरेलु हिंसाको मारमा परेका छन् । अर्कोतिर पुरातन सोच, गरिबी र अशिक्षाले पनि महिला हिंसा बढ्नुमा उत्तिकै सहयोग पुऱ्याएको छ ।

त्यसैले दण्डहीनताले पराकाष्ठा नाघेको नेपालमा अपराधसँगै महिला हिंसा र ज्यादती एउटा ठूलो समस्याको रूपमा आइराखेको छ । यसले हाम्रो समाजलाई निकै भयावह बनाउँदै छ । यतिबेला नेपालमा सार्वजनिक स्थानमा भन्दा आफ्नै घरमा आफन्तबाटै महिलाहरू ज्यादा असुरक्षित भइराखेका कुरा एक अनुसन्धानले देखाएको छ । नेपालको विभिन्न कालखण्डमा आफन्तबाटै महिलामाथि भएको शृङ्खलाबद्ध हत्या, हिंसा र बलात्कारको घटनालाई हेर्दा यो भनाइलाई नकार्न सकिन्न । उदाहरणका निमित्त आफन्तबाटै हिंस्रक र दानवीय तवरले पेट्रोल छर्केर जिउँदै जलाइएका बर्दियाकी सीमा हास्मी लगायतको घटनालाई नजिकबाट हेरेर काफी छ । ४ वर्षका बालिकादेखि १०२ (धादिङ) वर्षका हजुरआमासम्मलाई बलात्कार गर्ने यौन पिपासुहरूमा अधिकांश आफन्तहरू नै भेटिएका छन् । आफ्नै रगतभिन्न बाबुले छोरीलाई बलात्कार

गरेको पाशविक घटनाहरूले आजकल हाम्रो समाजमा जताततै देखिँदै छन् । सम्झँदा शिर झुकेर आउँछ । यस्तै घटनाहरूले गर्दा नेपालमा प्रत्येक दिनमा दुई जना महिला बलात्कृत हुने गरेको कुरा 'ओरेक' को अनुसन्धान रिपोर्टले देखाएको छ, अझ हालैको 'तुमन फाउन्डेसन अफ नेपाल'को तथ्याङ्क अनुसार त हरेक २४ मिनेटमा एक महिला बलात्कृत हुने गरेको कुरा उल्लिखित छ । ८२ प्रतिशत महिला घरेलु हिंसाकी सिकार बनिरहेको नेपालमा सरकार र सरोकारवाला नै अपराधिक क्रियाकलापमा प्रत्यक्ष संलग्न भएको देख्दा उदेक लागेर आउँछ । यसका लागि पैसा र अस्मिता दुबै लुटिएको भोजपुरकी सीता राईलगायतको घटनालाई नजिकबाट हेरे पर्याप्त छ । कति हिंस्रक र निर्दयी बन्दै छ नेपाली समाज जहाँ बोक्सीको आरोपमा ठेगाना देवी जिउँदै जलाई मारिन्छन् र कल्ली कुमारीलाई मलमूत्र खाइन्छ । अझ भन् केही महिना अगाडि बेलबारीमा दलित महिलामाथि घटेका घटनाले त नेपाली समाजको सभ्यतालाई नै उदाङ्गो पारिदिएको छ । यी माथिका अपराधिक प्रतिनिधि घटनाहरूले के देखाउँछन् भने अपराधमा महिला हिंसा सर्वत्र भेटिएका छन् । यो एउटा ठुलो समस्याको रूपमा नेपालमा छ । यसले नेपाली समाजमा धेरै प्रश्नहरू छोडेका छन् । आखिर नेपाली समाज कता जान खोजिरहेको छ ?

उल्लिखित घटना र विचारलाई गहिरो अध्ययन गरेर हेर्दा नेपालको अपराधिक क्रियाकलापमा महिला हिंसा बढ्नुका धेरै कारणहरूमध्ये राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र मनोवैज्ञानिक कारणहरू नै प्रमुख देखिएका छन् । यसलाई कम गर्नका निम्ति देशमा स्थिर राजनीति, महिलामुखि आर्थिक नीति, परिवर्तनलाई स्वीकार्न सक्ने समाजको निर्माण, पुरातन सोचको अन्त्यका साथै शारीरिक र मानसिक रूपमा समेत महिलालाई मजबुत बनाउनुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ । यसका लागि महिलालाई सशक्तीकरण गराई उचित शिक्षा दिँदै राजनीति र सामाजिक कार्यमा पनि उत्तिकै सहभागी गराउँदै अंश र वंशमा समेत समान हैसियत दिलाइएको खण्डमा अति उपयुक्त हुनेछ । साथै पुरानो समाज र पुरुषको मनोविज्ञानमा परिवर्तन ल्याई प्रत्येक व्यक्तिलाई हिंसाका बारेमा खास चेतना जगाउँदै समाजमा चर्चित व्यक्तित्वहरूलाईसमेत परिचालन गर्नाले पनि महिला हिंसा कम हुँदै जाने देखिन्छ । यसमा आमसञ्चार माध्यमको पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका रहने हुँदा महिला हिंसा विरुद्ध सचेतनामूलक समाचार र कार्यक्रमहरू प्रसारण गर्नु आवश्यक छ । अर्को कुरा महिला हिंसा र कानूनमा नै आमूल परिवर्तन गरी फास्ट ट्रयाक र पीडितमुखी कानूनको व्यवस्था गर्दै कार्यान्वयनप्रति पनि उत्तिकै ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

हुन त महिलामाथि हुने घरेलु हिंसा, बलात्कार र हत्याका घटनाहरू नेपालमा मात्र होइन अन्तर्राष्ट्रिय जगत्मा पनि उत्तिकै भेटिएका छन् । विश्वमा सबभन्दा धेरै सङ्ख्यामा महिला हिंसा हुने अफ्रिका ४७.६ प्रतिशत होस् वा थोरै सङ्ख्यामा हुने युरोप २७.२ प्रतिशत नै किन नहोस् महिलामाथि हुने विविध किसिमका हिंसाहरू त्यहाँ पनि छरपष्टै छन् । प्रत्येक ९७ सेकेन्डमा एक महिलालाई यौन दुर्व्यवहार गर्ने ब्राजिलका साउपाउलोदेखि प्रत्येक २ मिनेटमा गर्ने उत्तर अमेरिका हुँदै नेपालमा दूरदराजमा गरिने यौन दुर्व्यवहार उस्तै छन् । संसारमा ज्यादा सङ्ख्यामा महिला हिंसा हुने देश (अफगानिस्तान ८७ प्रतिशत) देखि कम सङ्ख्यामा हुने केही देशहरू हुँदै दिनमा १२०० महिला बलात्कृत हुने देश कङ्गो होस् वा प्रत्येक २० मिनेटमा १ महिला बलात्कृत हुने देश भारत नै किन नहोस्, महिलामाथि हुने हत्या, हिंसा र बलात्कारका प्रकृति र संस्कृति सर्वत्र एउटै देखिन्छ । यसका निमित्त भारतका दिल्लीमा सामूहिक बलात्कारपछि मरेकी दामेनीका घटनादेखि महिला अधिकारको कुरा गर्दा अफगानी तालिवानले गोली हानेका पाकिस्तानका मलाला युसकजाइ हुँदै अमेरिकाको ओहायोका अरियल क्यास्ट्रोल १० वर्षसम्म अपहरण गरी ३ महिलालाई बलात्कार गरेको प्रतिनिधि घटनाहरूलाई गहिरो अध्ययन गरे पुग्दो छ । यसले के देखाउँछ भने हिंसाले धनी-गरिब, गाउँ-शहर, सानो-ठुलो, शिक्षित-अशिक्षित, ठुलो देश-सानो देश कसैलाई चिन्दैन । धर्म, जात, रङ्ग, लिङ्ग, सीमा, भाषा, क्षेत्र, दर्शन छुट्टयाउँदैन हिंसाले । अपराधले कसैलाई चिन्दैन, त्यसैले यो हिंसा महिलालाई मात्र गरिएको हिंसा होइन, सम्पूर्ण नेपाली समाज र सभ्यतामाथि भइराखेको अपराध र हिंसा हो, सबै मानव जातिमाथिको हिंसा हो, यसको अन्त्यका निमित्त समाज, पुरुष सबैको मौनता तोडिनु पर्छ । जसले महिलामाथि हिंसा गर्छ, त्यही पुरुष अब सुधिन जरूरी छ । हामी जहाँ रहे, भए पनि महिलामाथि हुने कुनै पनि खालको अपराध र हिंसाको विरुद्धमा एकजुट हुनु अत्यावश्यक छ । हाम्रो ध्यान त्यतातिर जाने बेला भइसकेको छ ।

विश्व वातावरण दिवस (दैनिकी)

नाम : निकिता गरुड

कक्षा : ९ 'क'

मिति : २०७४ जेठ २२ गते सोमबार

आज बिहान म ५:३० बजे उठें । आँखा खोल्दा अलिअलि उज्यालो रहेछ । बाजेले रेडियोमा रेडियो नेपाल सुन्दै हुनुहुँदो रहेछ । उठ्न मन त लाग्यो तर कस्तो आँखा नै अल्छी लागेर तिरमिर भएको थियो । कति बज्यो त्यो त थाहा पनि थिएन, तर रेडियो नेपालमा बजिरहेको राष्ट्र गानले ५:३० नै भयो भन्ने प्रष्ट भइसकेकी थिएँ । विश्व वातावरण दिवस हो भन्ने कुरा झलकक थाहा पाए पछि त निकै खुशी मनमा जाग्यो र ६:०० बजेभित्र नै हातमुख धोएँ, ताजा हुने भइसकेकी थिएँ । डम्पिङ साइट जाने हो भन्ने कुरा त सम्भेँ तर त्यहाँ स्कुलले लान्छ कि लौँन भन्ने विषयमा मनमा जिज्ञासाहरू सलबलाएको थियो । बाजे पनि मर्निङ वाक जानुभयो, रेडियो बन्द गरेर म पनि बिस्तारा पट्टाएर अब ताजा हावा खान ढलान जान्छु भनेकी त ठ्याक्कै आमाको फोन आयो । अरु सबै सुतेका हुनाले मैले फोन उठाएँ । उहाँले हाल-चाल, सन्चो-बिसन्चोको कुरा गर्नुभयो । मैले पनि त्यसको उत्तर दिएर उहाँलाई विश्व वातावरण दिवसको शुभकामना व्यक्त गरें । हाम्रो कुराकानी सकिएपछि म ढलानमा गएँ र ताजा हावा लिँदै हरियाली हेर्दै गरें । अलिकति ताजा अनुभव भएपछि कोठामा आएर गृहकार्य सच्याउने काम गरें र हल्का पढें । पढेर सकेपछि बाजे आउनुभयो उहाँलाई चिया नास्ता दिएँ र भाइलाई बोलाई सँगै नास्ता गर्‍यो । चिया नास्ता सकेपछि भाँडा जुठेनामा राखें । फेरि कोठामा फर्की रुटिङ मिलाएँ । आज त पढाइ नहोला जस्तो छ जे भए पनि अन्तिम ३ विषयको कापी किताब थन्क्याउँछु, भनी भोला मिलाएँ । त्यसपछि विद्यालयको लागि आधा तयार भएँ । निकै उत्साहले मन भरेको हुनाले आन्टीले बनाउनुभएको खाना पनि खान मन लागेन, जे होस् मान राख्नको लागि थोरै खाएर विद्यालयको लागि तयार भएँ । घरबाट ९:१५ मा निस्कें र बसमा चढी विद्यालय ९:४५ मा पुगें । विद्यालयको वातावरण निकै खुशी र उमङ्गको थियो । कक्षाकोठाभित्र गएँ, सबै साथीहलाई भेटें र विश्व वातावरण दिसको शुभकाना पनि दिएँ । बिहानी प्रार्थना कार्यक्रमको लागि घण्टी बज्यो हामी घाममा बस्नुपर्छ भनेर हतार-हतार तल झर्‍यो र प्रार्थना कार्यक्रम सँगसँगै वातावरण दिवसको विशेष कार्यक्रम पनि रहेछ । हामी सबै उपस्थिति भयौँ । रामराज सरले नेपाली भाषामा वातावरणको महत्त्व, वातावरण जोगाउने उपाय र त्यसै सम्बन्धि विषयको मन्तव्य दिनुभयो । त्यसै गरी दोस्रो प्रस्तुति व्यक्त गर्न हाम्रो साथी प्रकृति ढकालले पनि छोटो र अर्थपूर्ण सान्दर्भिक निबन्ध प्रस्तुत गरिन् । तेस्रो पालोमा कक्षा ६ का भाइ बहिनीहरूले वातावरणसँग सम्बन्धित गीत गाए । फेरी अर्को प्रस्तुती देखाउन उत्सव शर्मा दाजुले विभिन्न उदाहरणका साथ आफ्नो कवितालाई प्रस्तुत गर्नुभयो । क्रमशः कविराज गुरुले 'पृथ्वीको पुकार' शीर्षकको कविता प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । वातावरणमा देखा परेका समस्या र समाधान सम्बन्धी निकै भावपूर्ण अभिव्यक्ति कविताको माध्यमबाट प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । उहाँले वातावरण प्रदूषणले हुने प्रतिकूल प्रभावलाई निकै नै मार्मिक ढङ्गबाट प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । त्यसपछि कक्षा ६ 'ग' का विद्यार्थीहरूले अङ्ग्रेजी गीत पनि गाए । हामी त त्यस प्रस्तुतिहरूलाई रमाइलोका साथ हेरेका थियौँ तर त्यस प्रार्थना मैदानमा विद्यार्थीहरू कोचाकोच भएर बसेका थिए । सबै जना विद्यार्थीहरू आत्तिएका थिए । प्रार्थना मैदान सानो भएको हुनाले एउटै ठाउँमा कोचिएर बसेका थियौँ । गर्मी निकै भएकाले सबैको पसिना गन्हाएको थियो । त्यस अङ्ग्रेजी गीतपछि उपप्राचार्य वेदप्रसाद शर्मा सरले कार्यक्रम समापन भएको जानकारी दिनुभयो । कक्षा ३ देखि ७ सम्मका विद्यार्थीहरू कक्षा कोठामा गए र कक्षा ८, ९, १० का विद्यार्थीहरूलाई बाहिरी कार्यक्रममा लागिने निर्णय भयो । हामी सबै टोपी लिन पाल पालो लाइब्रेरी गयौँ सो मौकामा नै हामी छाता र पानी लिएर बसमा चढ्यौँ । ड्राइभर मामाले हामीलाई मस्त हावा आउने गरी गाडी चलाउनुभयो र गीत पनि बजियो । निकै खुशी लागेको थियो । बाटोमा हरियाली वातावरण पनि

थियो । छि : निकै धेरै फोहोर र घिनलाग्दो दुर्गन्धित हुने ठाउँको छेउमा हाम्रो बस रोकियो र यही हो डम्पिङ साइट भनी सबै साथीहरू ओर्लियो । म लगायत सबैले आ-आफ्नो खल्तीबाट मास्क फिक्क्यौं र लगायौं, टोपी लगायौं र छाता पनि ओढ्यौं । जति अगाडि गयो उती फोहोर र नराम्रो गन्हाएको थियो । त्यस्तो फोहोर ठाउँमा त्यहाँका कामदारहरू टोपी, छाता, पन्जा र मास्क नलगाईकन मरिमेटर काम गरेका थिए । नवराज सरले हामीलाई शीतल ठाउँमा बोलाउनुभयो र त्यस ठाउँको म्यानेजर रेशम जि.सी.ले त्यस ठाउँको जानकारी दिनुभयो । उहाँले हामीलाई वातावरण स्वच्छ राख्नुपर्छ, घरबाट निस्केको हरेक फोहोरको मूल्य थाहा पाउनु पर्छ, बेचन सक्नेलाई बेच्ने, कुहिन सक्नेलाई मलको रूपमा प्रयोग गर्ने र केही गर्न नसक्ने फोहोरलाई नगरपालिकाको फोहोर गाडीमा हाल्नुपर्ने जस्तो धेरै उदाहरण दिनुभयो । उहाँले पोखरालाई सफा र स्वच्छ सहर बनाउन धेरै नगरपालिकामा गाडीको सुविधा भएको पनि जनकारी दिनुभयो । त्यस डम्पिङ साइटमा ८५ प्रतिशत हरेक घरको फोहोर डम्पिङ साइटमा सङ्कलन गरिन्छ । तर उहाँहरूले १५ प्रतिशत पोखराका घरहरूलाई यो सुविधा दिन नसकेको जानकारी पनि प्राप्त गरे । उहाँले सुनाउनुभएका यस्ता धेरै जानकारी पाउँदा पाउँदै सदीक्षाको बिसन्चोले म त्यहाँबाट हतार हतार बसतर्फ लागें र उनीलाई पानी पिउन लगाएँ र आराम पनि गर भनै । एकछिनको आरामले उनी सक्रिय भइन् र हामी दुईजना बसबाट झर्नुभयो । सबै साथीहरू समूह बनाएका हुनाले हामी पनि एउटा समूह बनाई ठूलो फोहोर मैला भएका फाँटमा गयौं । त्यहाँ धेरै फोहोर, फिङ्गा, मैलाका साथसाथै निकै गन्हाएको थियो । हामी त्यसबारे छलफल गरेका थियौं । त्यसै क्रममा म र आयुषा त्यस ठाउँकै जङ्गलमा हरायौं । आत्तिएर सबैलाई त्यस जङ्गलमा खोज्दा कपडाभरि कुरो लाग्यो । हेर्दाहेर्दै एउटा हुलको छाता देख्यौं र त्यसैतर्फ हामी गयौं । त्यस ठाउँको म्यानेजरले त्यहाँका सेफ्टी ट्याङ्ग्याकीको फोहोरलाई शुद्धीकरण गरेर पानी बनाइन्छ भन्ने विषयमा चर्चा गरिरहेका रहेछन् । हामी त्यहाँ पुग्ने बित्तिकै त्यस विषयको चर्चा पनि सकियो । त्यसबाट हामी सबै एउटा छाप्रोमा गयौं त्यहाँ निकै धेरै पुरानो कापी किताबलाई बोरामा थन्काएको रहेछ । त्यहाँ भएको एक ठूलो तौल जोख्ने मेसिनमा सबै जना आ-आफ्नो तौल जोखेका थिए । कृष्ण सर पनि फोटो खिचन व्यस्त हुनुभएको थियो । हामी बसमा फर्कदा आधा जति विद्यार्थी आइसकेका रहेछन् । हामी पनि बस चढ्यौं र विद्यालयतिर लाग्यौं । बाटैमा एउटा राम मन्दिर रहेछ, हामी त्यहाँ झर्नुभयो र सबै जना बसेर फोटो खिच्यौं । विद्यालय वडा रमाइलोका साथ पुग्यौं । त्यहाँ पुग्ने बित्तिकै भोक लागेको थियो । साथीसँग बसेर खाजा खायौं । कक्षा ८ र १० का विद्यार्थीहरू आएका रहेन छन् । हामी प्रदर्शनी हेर्न मिटिङ हल गयौं । त्यहाँको ढोकामा नै मैले बनाएको चित्र रहेछ निकै खुशी लाग्यो र वरिपरि भएको साथीहरूलाई पनि देखाएँ । हामी कक्षामा फर्क्यौं सबै हल्ला गरेका थिए त्यसैले कक्षा डिस्टर्भ भयो भनेर नेपाली शिक्षिकाले सम्झाउन आउनुभयो र खेल खेल्न खेलकुद मैदान गयौं । चर्को घाम लागेका हुनाले हामी टेबुल टेनिस खेल्यौं । सिम्रन कविता वाचन प्रतियोगिताबाट फर्केकी रहिछिन धेरै गफगाफ भयो । गफ गर्दागर्दै घर जानेको घण्टी पनि बज्यो । सबै जना कक्षाकोठामा गए, आ-आफ्ना भोला लिएर सबै घर गए । म पनि रबिनालाई लिएर सेकेन्ड ट्रिपको लागि पख्रिँदै धेरै रमाइलो गर्नुभयो । गृहकार्य नभएको हुनाले हामी खेल्यौं र गफ गर्नुभयो । दुबैजनाको बससँगै आयो र एक अर्कालाई बाइ भन्दै बस चढ्यौं र म घर पुगें । घरमा जाने बित्तिकै त्यहाँ उपस्थित सबैलाई हात, मुख, खुट्टा धोएँ त्यस्तो फोहोरबाट आएको हुनाले कपडा फेरेपछि कपाल धोएँ र खाजा खाएँ । जापानबाट फुपू आउनुभएको रहेछ म त आश्चर्यका साथ फुपूलाई अगाँलो हालें । उहाँले धेरै थरीको मिठाई ल्याउनु भएको रहेछ । धेरै वर्षसम्म उहाँलाई नभेटेको हुनाले उहाँको सम्झना आएको थियो । आफ्नो अगाडि देखा भनै खुशी भएँ । सादा पानी खान्छु भनेकाले मैले एक गिलास सादा पानी ल्याएँ । उहाँसँग धेरै कुराकानी भयो र आफ्नो घर जानुभयो । कोठाभित्र गएँ र अघिल्लो गृहकार्य गरें । आन्टीले खाना खान बालाउनुभयो, खाना खाएँ, दाँत माभ्रें, टिभी हेर्दै आराम गरें । कोठाभित्र गएर बत्ती मारेर सुत्तें ।

सगरमाथा हिमाल

नाम : सुदिप तड्या

कक्षा : ९ 'ग'

सगरमाथा हिमाल संसारभरिको सबभन्दा अग्लो हिमाल हो । सगरमाथा हिमाल हाम्रो देशमा अवस्थित छ । यो हिमाल सगरमाथा अञ्चलमा पर्दछ । यसै हिमालको नामबाट अञ्चलको नाम पनि सगरमाथा राखिएको हो ।

हामी सगरमाथा हिमाललाई हाम्रो शिर मान्दछौं । सगरमाथा हिमालले संसारभरि हाम्रो इज्जत बढाएको छ । संसारभरका मानिसले हाम्रो देशलाई 'सगरमाथाको देश' भन्दछन् । सगरमाथा हिमालले नै हाम्रो देशलाई चिनाएको छ । सगरमाथा हिमालको संसारभरि नै नाम चलेको छ ।

हाम्रो देशमा अरु पनि थुप्रै हिमालहरू छन् । माछापुच्छ्रे, धवलागिरि, अन्नपूर्ण, गणेश, मकालु आदि नामका अरु हिमालहरू छन् । हाम्रो देशको उत्तरी भाग पूर्वदेखि पश्चिमसम्म पूरै हिमालले ढाकिएको छ । असङ्ख्य हिमालले हाम्रो देशलाई सुन्दर पारेका छन् । हिमाल भनेको हिउँको घर हो । जुन पहाडमा बाह्रै महिना हिउँ परिरहन्छ त्यसलाई हिमाल भनिन्छ । हिउँ ज्यादै सेतो र चम्किलो हुन्छ । साथै यो अति नै चिसो पनि हुन्छ । चिसो हिउँबाट थुप्रै नदीहरू बग्छन् । हाम्रो देशमा पनि हिमालबाट निस्केका थुप्रै नदीहरू छन् ।

हरेक वर्ष सगरमाथा हिमाल चढ्न संसारका थुप्रै देशबाट मानिसहरू आउँछन् । हिमाल चढ्ने मानिसहरूलाई पर्वतारोही भनिन्छ । हाम्रो देशका थुप्रै व्यक्तिले पनि सगरमाथा हिमाल चढिसकेका छन् । सगरमाथा हिमालले संसारभरि नेपाल र नेपालीलाई चिनाउने काम गरेको छ । हामीहरू आफूलाई हिमाल जस्तै अटल र उच्च ठान्दछौं । हामी कोहीभन्दा कम छैनौं । सगरमाथा हिमाललाई माया गर्नु हाम्रो कर्तव्य हो । सगरमाथा रहुँजेल हाम्रो देश रहन्छ । हामी पनि रहिरहन्छौं । सगरमाथा हिमाल हामी नेपालीहरूको ठूलो सम्पत्ति हो ।

आशावादी बन्नुपर्छ

नाम : संजिस्ना गुरुङ

कक्षा : ९ 'ग'

प्रकृतिमा जसरी दिन र रात हुन्छन् त्यसरी नै जीवनमा सुख र दुःख, आशा र निराशा हुन्छन् । दार्शनिक एवम् जीवन वेत्ताहरूका अनुसार, जीवन प्राप्ति र अप्राप्तिको दोभान हो । जीवन सरल ढङ्गले चलाउनु हरेक विषय र क्षेत्रमा आशाको सञ्चार गर्नुपर्छ । सफलता र असफलताभन्दा ठूलो कुरा कर्म हो । घाम, बिहान, आरोहण, वसन्त, एकता, एकीकरण, सुधर्म, सहअस्तित्व, शान्ति, निर्माण, गतिशिलता/यात्रा, नयाँ जीवन आदि सबै आशावादी सोचका उपज हुन् । समृद्धिका सपनाहरू साकार पार्न अन्धकारलाई चिन्ने पर्छ । यसर्थ आशावादी हुन खोज्नु, आशावादी बन्न र बनाउन सक्नु निश्चय नै सुखद् कुराहरू हुन् भन्ने कुरामा मतान्तर हुन सक्दैन ।

सहृद

नयाँ नेपाल

नाम : असिम गुरुड
कक्षा : ९ 'ख'

नाम : उत्सर्ग भण्डारी
कक्षा : १० 'क'

देशको लागि बलिदान तिमीले, आफैं तयार भै ग्यौ
सुनौलो बिहानी ल्याउन निमित्त बनेर, तातो गोली भ्यौ
रक्त सञ्चित गरेर मातृभूमिमा, तिमी त अमर बन्थौ
देशकै लागि पर्दछ बाँच्नु र मर्नु, त्यही जीवन सार हो भन्थौ ।

सिन्दुर पुछ्ने कति चेलीहरूले, ज्यादै ननिको गरी
तड्पिए सब आमाहरू आफ्ना, कोखलाई रित्याइ वरी
टुहुरा बनी साना नानीहरूले, बाबु गुमाउनु पन्थो
निर्मम बन्दुकका नालले कसरी, त्यो ज्यूँदो प्राण हन्थो ।

उच्च सहादत प्राप्त ग्यौ तिमीले, जन्मेको सार्थक भयो
जो जन्म्यो, मन्थो केही नगरी फगत, त्यो जीवन खेर गयो
मातृभूमिलाई सजाउन भनी तिमी, मार्ग निर्देशक बन्थौ
ढाल बनाई आफ्नो छातीलाई तिमीले, क्रान्तिको बाटो खन्थौ ।

क्रान्ति विनाको शान्ति कदापी कसरी, दिगो हुन्छ र कहाँ ?
असंभवलाई संभव बनाई दियो तिमीले, कष्ट परे नि त्यहाँ
गोली लागि ढल्यौ तर तिमी, तिम्रो विचार फैलियो
दुई सय चालिसको शासन ढल्यो, राजतन्त्र र ओइलियो ।

अमर बनी चम्क्यौ तिमी यहाँ, आकाशक तारा बनी
तिम्रै नाम जपी रहन्छन्, हरघडि, नेपाली धड्कन पनि
तिम्रो सपना फैलाउनु पर्दछ भनी, नेताले वाचा गरे
आँधी चलन सक्ने छ फेरि पनि यहाँ, सपना उल्टो परे ।

आउँछ आउँछ भन्थो, बाटामै हराउँ
तैपनि नेपालीहरूलाई यसको प्रतिक्या रहरहन्छ
सबै प्रश्न गर्दछन् “नयाँ नेपाल कहिले आउँछ ?”
हत्या, हिंसा, भ्रष्टाचार शान्ति छै कतै
भुक्दछन् हिमाल, रिसाउँछन् नदी रूँदै छ देश सधैं
अनि मन प्रश्न गर्दछ “नयाँ नेपाल खै ?”
हरेक नेता ल्याउँछन् नारा असल असल
तर कोही पनि भएनन् सफल
सधैं जनताले प्राप्त गर्दछन् निराशाको तितो फल
भ्रष्टाचार र राजनीतिक अस्थिरताले देश गलाउँछ
छिमेकी मुलुकको पछि लागेर नेताहरू देश डुबाउँछन्
र अझै पनि मन प्रश्न गर्दछ “नयाँ नेपाल खै ?”
सरकार फेरिन साथ अब देशले कोल्टो फेर्छ भन्दछु
तर परिणाम उही आउँद छ
पछि याद आउँद कि देश त अरूले हैन आफैले बनाउनुपर्छ
अनि मनमा छुट्टै उत्साह र जाँगर आउँछ
अनि हेर्छु हिमाल मुसुकक हाँछन्, नदी रमाउँछन्
चराहरू गीत गाउँदछन् र रूखहरू नाचदछन्
अब गाउँ सहर एक भई उठौं
बनाउन देश सुन्दर, शान्त र विशाल
अनि बल्ल मन भन्दछ, “अब आउँछ नयाँ नेपाल”

आमा

नाम : प्रकृति ठकाल
कक्षा : ९ 'क'

नौ महिनासम्म कोखमा पालेर
अनेकौं दुःख, सुख भेल्दै
मलाई जन्माई हुर्काएकी आमा आज
यो आमा औसीमा हृदयदेखि नै शुभकामना छ ।

आमा को हुन्, के हुन्
बुझ्न धेरै समय लाग्यो
हुन्छ भने माफ गरिदिनुस् है, आमा
आमाको अर्थ के, बल्ल बुझ्दै छु मैले आज
आमाबाट टाढिँदा बुझ्दै छु मैले
आमा ती हुन्
जसले आफ्नो पीडा सहेर अरूलाई सुख दिन्छिन्
आमा ती हुन्
जसले कुपुत्रलाई सद्गुण पुत्र बनाउँछिन्
आमा ती हुन्
जसले खाई नआई अरूलाई खुवाउँछिन्
आमा त्यही नै हुन्
जसले सर्वस्व दान गरेर बच्चामा रमाउँछिन्
जसले आफ्नो सारा खुसी जलाई बच्चाको खुसीमा रमाउँछिन्
हो तिनी त्यही हुन्
जसलाई हामीले कोखबाट लातले हानिन्थ्यो
हो, आमा त्यही नै हुन्
जसले हाम्रो लातलाई खुसियाली पूर्वक मनन गर्थिन्
आमा,
तिमी त महान्, तिमी त ईश्वर
जसले गर्दा यो सुन्दर संसारमा
पाइला राख्न पाएकी छु मैले
धन्यवाद ! आमा, धन्यवाद !

जिन्दगीमा

नाम : समुन्द्र क्षेत्री
कक्षा : ९ 'क'

घामको सानो भुल्कोसँग,
बिहानीको मिर्मिरेमा ।
स्वागत गर्छु सबैलाई
सानो मेरो हृदयमा ॥
हँसाई राख्नु, बाचाई राख्नु,
दुई पलको यो जिन्दगीलाई ।
एउटा मात्र लक्ष्य बोकी हिँड्नु,
शिखर चुम्नु त्यही लक्ष्यलाई ॥
जिम्मेवार सधैं बन्नु,
आफ्नो लक्ष्य भेटाउनु ।
नाम कमाउनु, शान कमाउनु,
सफल बन्नु जिन्दगीमा ॥
सागर सरी गम्भीर बन्नु,
सपना सजाउनु आँखामा ।
फलोस् फुलोस् मङ्गल होओस्
दुई पलको यो जिन्दगीमा ॥

शिक्षा

नाम : आर्जु थापा
कक्षा : १० 'क'

शिक्षा बिना अधुरो छ, हाम्रा सपनाहरू
शिक्षाले नै साकार गर्ने छ, बुबा-आमाका सपनाहरू
त्यसैले शिक्षाको पाठ पढौं,
सबैले आजैदेखि प्रण गरेर
देशको लागि केही गरौं
सबैले शिक्षालाई अगाडि सारेर
अन्धकार यो समाजमा
शिक्षाले ज्योतिकुञ्ज गर्न सकिन्छ
समाजका कुरीति र अन्धविश्वासलाई
शिक्षाको ज्योतिले मात्र हटाउन सकिन्छ ।

(गजल)

पाइला

नाम : उत्सव शर्मा
कक्षा : १० 'ख'

पाइला-पाइला गरी अघि बढनुपर्ने गोडा, म टक्क रोकिएको पाउँछु,
चाल-चालमा चोट खाएको मन, म चसक्क भएर समाउँछु ।

हिजोको कुरा भुली अगाडि बढ्न भन्थे, तर अगाडि पछाडि चिनिदैन
आफ्नो बाटो बनाई हिँड भन्थे, तर आफ्नो यहाँ कसैले भन्दैन ।

काँडाको जुत्तामा हिँड्छु, भन्दा भन्दै, बिभेर घाउ गाढा भए,
जाडोमा ताप दिई गर्मीमा शीतल दिन्छु, भन्ने सबै टाडा गए ।

पुग्नु अझै छ कति हो कति पर, म काँधको भारी कसरी बिसाऊँ
कोमल हृदयको यस खडेरी परेका बेला, यी नयन कसरी नरसाऊन् ।

समय कुदेर डाँडापारि पुगिसक्यो आफू फेदमै छु जस्तो लाग्छ,
चढूँ कसरी म यत्रो डाँडा, न समय छ न कसैको साथ छ ।

यात्राको मध्यान्ह हुने बेला, आफू सुरूवातमै सुस्केरा गाउँछु,
पाइला-पाइला गरी अघि बढनुपर्ने गोडा, म टक्क रोकिएको पाउँछु ।

